

Deutsche Welle. - 18.06.2022

Олександра Іванова, Анастасія Шепелева

*Президент ФРН розкритикував виставку мистецтва documenta
Критика ізраїльської політики дозволена, але там, де критика Ізраїля
переходить у сумнів у його праві на існування, межа перейдена, заявив
президент ФРН на відкритті виставки documenta у Касселі.*

У німецькому Касселі відкрилася міжнародна виставка сучасного мистецтва documenta. Поряд з Венеційським бієнале вона є найвпливовішим і найпрестижнішим у світі арт-майданчиком. На відкритті виставки президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр розкритикував її організаторів та кураторів за відсутність там робіт ізраїльських художників. "Впадає в око, що на цій важливій виставці сучасного мистецтва, схоже, зовсім не представлені художники з Ізраїлю, - заявив глава німецької держави під час виступу в Касселі. - До того ж мене обурює, що представники глобального південного регіону останнім часом все частіше відмовляються брати участь у заходах, конференціях чи фестивалях, у яких беруть участь представники єврейського населення Ізраїлю". За словами президента, демократичне суспільство не повинно не використовувати художників "у своїх цілях". "Мистецтву дозволено бути образливим, воно має викликати дискусії, - продовжив він. - Критика ізраїльської політики також дозволена. Але там, де критика Ізраїлю переходить у сумнів у його праві на існування, межа виявляється перейденою". За словами Ф.-В. Штайнмаєра, бойкот Ізраїлю рівносильний відмові цій державі в праві на існування. "Як президент ФРН я гарантую щодо моєї країни: основа та передумова для дискусій - це визнання Ізраїлю", - заявив він.

<https://p.dw.com/p/4Ctpr>

У німецькому Касселі у суботу, 18 червня, відкрилася міжнародна виставка сучасного мистецтва documenta. Поряд з Венеційським бієнале вона є найвпливовішим і найпрестижнішим у світі арт-майданчиком.

На відкритті виставки президент ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр (Frank-Walter Steinmeier) розкритикував її організаторів та кураторів за відсутність там робіт ізраїльських художників.

"Впадає в око, що на цій важливій виставці сучасного мистецтва, схоже, зовсім не представлені художники з Ізраїлю, - заявив глава німецької держави під час виступу в Касселі. - До того ж мене обурює, що представники глобального південного регіону останнім часом все частіше відмовляються брати участь у заходах, конференціях чи фестивалях, у яких беруть участь представники єврейського населення Ізраїлю".

За словами президента, демократичне суспільство не повинно не використовувати художників "у своїх цілях". "Мистецтву дозволено бути образливим, воно має викликати дискусії, - продовжив він. - Критика ізраїльської політики також дозволена. Але там, де критика Ізраїлю переходить у сумнів у його праві на існування, межа виявляється перейденою".

За словами Франка-Вальтера Штайнмаєра, бойкот Ізраїлю рівносильний відмові цій державі в праві на існування. "Як президент ФРН я гарантую щодо моєї країни: основа та передумова для дискусій - це визнання Ізраїлю", - заявив він.

Звинувачення в антисемітизмі на виставці

Виставка сучасного мистецтва documenta проводиться кожні п'ять років. У 2022 році вперше в її історії кураторами виставки виступили представники азіатського регіону - індонезійський колектив із дев'яти людей Ruangrupa. Оскільки організатори виставки запросили художників, які підтримують культурний бойкот Ізраїлю, та не доповнили програму роботами ізраїльських художників, вони стикнулися зі звинуваченнями в антисемітизмі. Проте керівництво виставки ці звинувачення відкинуло, наголосивши, що їх не так зрозуміли.

Очікується, що особливий інтерес у публіки викличе арт-майданчик WH22, а саме - проєкт групи художників The Question of Funding із Палестини з критикою на адресу Ізраїля. Він став приводом для скандалу ще за кілька місяців до відкриття documenta. Так, митець Махаммед аль-Хавайрі поєднує у своїй серії робіт "Guernica Gaza" знімки атак ізраїльської армії з класичними мотивами Гойя, Делакруа, Шагала та Ван Гога. Назва відсилає до знаменитої "Герніки" Пікассо, написаної після бомбардування "Люфтваффе" цього іспанського міста.

Проблеми глобального Півдня

Ще одна тема, яку зачепив Штайнмаєр на відкритті виставки, - необхідність для політиків та суспільства інтенсивніше займатися питаннями людей в країнах південного регіону: "Довга колоніальна історія з тиранією та експлуатацією та незліченні білі плями її переоцінки. Досвід пригнічення та безправ'я, поводження з розграбованими культурними цінностями".

Драматичні наслідки зміни клімату з екстремальними погодними умовами, посухами, нестачею продовольства та голодом, які відчуваються вже сьогодні, також потребують рішучого рішення, зазначив президент ФРН.